

МОЛОДІЙ КОМУНАР

Орган Кіровоградського обласного ЛКСМУ

ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

Виходить з 3 грудня 1939 р.

Субота, 3 вересня 1983 року

№ 105 (3300)

Ціна 2 коп.

Триває обговорення відповідей Генерального секретаря ЦК КПРС, Голови Президії Верховної Ради СРСР Ю. В. Андропова на запитання газети «Правда». У редакцію продовжують надходити листи комсомольців, молодих комуністів, в яких висловлюється одностайна підтримка зовнішньої політики партії та уряду.

Обговорили на комсомольських зборах

Наші чергові комсомольські збори були присвячені обговоренню відповідей Ю. В. Андропова на запитання газети «Правда». Спілкам глибоко запали в душу занепокоєність керівника Комуністичної партії і Радянської держави ускладненням міжнародної обстановки. Ми ще раз переконались в прагненні нашої країни запобігти новій світовій війні. Ми гнівно засуджуємо політику Ва-

ЗА МИР В УСЬОМУ СВІТІ!

СХВАЛЮЄМО ОДНОСТАЙНО

У всіх комсомольських організаціях Голованівського району пройшло обговорення відповідей Генерального секретаря ЦК КПРС, Голови Президії Верховної Ради СРСР Ю. В. Андропова на запитання газети «Правда». Комсомольці одностайно схвалили їх. Молоді — за мир на всій планеті, відвернення загрози ракетно-ядерної війни, за припинення гонки озброєнь.

Секретар комсомольської організації колгоспу імені Мічуріна Лілія Шкуровська з цього приводу сказала: «Відповіді керівника нашої партії і держави — вираження думок кожної радянської людини. Ми бажаємо миру і добробуту всім народам планети і повністю схвалюємо радянські мирні ініціативи. Комсомольці нашого господарства добиватимуться ще більших успіхів у виконанні соціалістичних зобов'язань на сівбі озимих, збиранні цукрових буряків. Особлива увага буде звернута на економію пального та бережливе ставлення до сільськогосподарської техніки. Цим ми вносимо свій вклад у виконання Продовольчої програми».

В. СМАЖЕНКО,
інструктор Голованівського РК ЛКСМУ.

ЗМІЦНЮВАТИМЕМО ТРУДОМ

На Малописківському заводі сухого молока відбулися загальні збори комсомольсько-молодіжного колективу цеху продукції з незбираного молока. «Політика імперіалізму несе з собою смертельну небезпеку для людства. Липемірно заявляючи про свої мирні цілі, агресивні кола ведуть підготовку до війни. Юрій Во-

лодимирович Андропов у своїх відповідях на запитання газети «Правда» розповів, яку велику роботу по збереженню миру на Землі проводить наша країна», — відзначив секретар комітету комсомолу заводу Володимир Лободаєв.

Слюсар Віктор Шербак, його товариші підкреслили, що їх КМК робить посиль-

ний вклад у справу зміцнення миру. Недавно кожен член колективу перерахував у Фонд миру свій одинденний заробіток. Молоді виробничники активно включилися у марш миру радянської молоді «Я голосую за мир!».

С. СИЛЕНКО,
інструктор Малописківського райкому комсомолу.

БУДЕМО ПИЛЬНИМИ

бо, аби щасливі матері росли діти, аби на нашому полі чужинців не топтав пшеничного колосу. І нині всі радянські люди самовідданою працею зміцнюють могутність рідної Батьківщини. Зустрічаючись із молодими шахтарями Олександрій, машинобудівниками Кіровограда, хліборобами Новоукраїнського,

Новоархангельського, Устинівського та інших районів області, я бачив, як юнаки і дівчата переймають у своїх наставників життєвий досвід, уміння працювати творчо, з повною віддачею. Ми, ветерани, радіємо, що естафета слави старшого покоління передається в надійні руки. Ми не хочемо війни.

Знову весь світ дізнається про нові радянські мирні ініціативи. Наша партія, Радянський уряд усе роблять для того, щоб оздоровити міжнародну обстановку, відвернути загрозу термоядерної війни.

З великим хвилюванням перечитую рядки відповіді Ю. В. Андропова на запитання газети «Правда». Тут у кожному слові — турбота про долю людства. Так, ленінський курс партії послідовно і неу-

хильно втілюється в життя.

То станьмо ще тісніше плече до плеча, комуністи і комсомольці, ветерани, сини, онуки колишніх фронтів. Наші лави нескінченні. Ми не дамо чорним силам заступити сонце, під яким нам живеться щасливо.

В. ВЕРХОЛАНЦЕВ,
Герой Радянського Союзу,
м. Кіровоград.

НАША СПІЛЬНА ТУРБОТА

Першим уроком у всіх школярів нашої країни був Урок миру. До старшокласників Підвисоцької середньої школи Новоархангельського району завітав на нього відомий радянський поет, член Радянського комітету захисту миру Євген Аронович Долматовський. У серпні грізного 1941 року він був у числі бійців 6-ї і 12-ї армій, що чинили опір ворогові у цих місцях. Тут же одержав перше поранення...

Бой за Підвисоке Є. Долматовський описав у книзі «Зелена брама».

З'явилася вона, як зізнається автор, завдяки невпинній пошуковій роботі червоних слідовців Підвисоцького. Вони першими знайшли деякі документи, встановили певні імена загиблих, вони ж запропонували Євгену Ароновичу як безпосередньому учаснику тих подій включитися у пошук.

Щоб ніколи не повторилися страхотні війни, щоб не проливалася людська кров, так, як у Підвисоцькому урочищі Зелена брама, всі люди повинні знати правду про ті тяжкі часи. Знати, щоб не дати їм повторитися — такою була одностайна думка учасників читавської конференції по книзі Є. Долматовського «Зелена брама», що відбулася у Підвисоцькому будинку культури, і всіх, хто прийшов 1 вересня на Урок миру.

Наш кор.
Новоархангельський район.

Як хороше, що світить в небі сонце,
Що поруч мене вчителька стоїть,
Що синє небо зазирає в кінці.
Це — щастя й радість. Вічність, а не мить.

ЗБЕРЕЖЕМО ЗЕМЛЮ ВІД ВІЙНИ

Нинішній навчальний рік почався Уроком миру. Це глибоко символічно для нашої країни, яка першою в світі на весь голос заявила про своє прагнення жити в мирі і злагоді з усіма народами планети. На цьому уроці йшла серйозна розмова про велику небезпеку гонки озброєнь, яку нагромаджує американська адміністрація, про титанічні зусилля нашої партії і держави у боротьбі за збереження і зміцнення миру на всій землі.

Урок миру у 4 «Б» класі Кіровоградської восьмичасової школи № 1 пройшов під девізом «Ні — ядерній війні!». Почала його класний керівник Валентина Трохимівна Якубенко.

— Для всіх людей земної кулі, — сказала вона, — найдорожче слово — мир. Ми з вами не бачили страхітливої війни, але про неї добре знають наші батьки, дідусі і бабусі. Дорогою ціною дістався нам сьогоднішній день — двадцять мільйонів синів і дочок нашої Вітчизни поклали свої життя на алтар Перемоги. Немає в країні сім'ї, якої б не торнулося горе втрати. Тому ми повинні боротися проти чорних круків війни. Ми говоримо «Геть гонку озброєнь!» і до нас приєднують свої голоси ті, хто лежить у братських могилах під величними пам'ятниками і монументами під скромними солдатськими обелісками.

Четвертокласники вшанували хвилиною мовчання всіх, хто не дожив до світлого дня Перемоги.

У класі зазвеніли гнівні дитячі голоси:

— Гонка озброєнь сьогодні забирає більше п'ятисот мільярдів доларів на рік у той час, як кожна п'ята дитина в капіталістичних країнах страждає від голоду. Одна американська ракета «першінг» «з'їдає» сніданок, обід і вечерю п'ятдесяти мільйонів хлопчиків і дівчаток.

Сьогодні на планеті неспокійно. Тому основна наша мета — зміцнювати могутність рідної Вітчизни. А для цього потрібні ґрунтовні знання.

— Ваше головне завдання, — сказав піонером Юрій Галушкін, секретар комсомольської організації тресту «Кіровоградводбуд», який шефствує над школою, — успішно навчатися. Ви, наша зміна, повинні вступати в життя всебічно підготовленими.

Урок миру закінчився. Але надовго в пам'яті школярів залишаться розповіді ветеранів, залишаться в серцях гнів проти всіх, хто прагне розв'язати війну. Люди планети хочуть миру, юність планети не хоче війни.

О. СКИРТАНЬ,
спецкор «Молодого комунара».

Мій комбінат— моя гордість

Ці слова привертають увагу кожного, хто переступає поріг кімнати, де проводяться засідання комітету комсомолу Заваллівського графітового комбінату. Сьогодні чергове засідання. На порядку денному підготовка до звітно-виборної кампанії, обговорення питань передплати періодичних видань та початок нового навчального року в системі комсомольської політосвіти. Про все це ми прочитали в оголошенні. А в бесіді з нами секретар комсомольської організації Віталій Горбатюк розповів, що до звітів і виборів у первинних комсомольських організаціях комбінату готуються вже давно. Так, від комсомольців автотранспортного цеху надійшла пропозиція — з метою підвищення рівня роботи і поліпшення організації виховного процесу утворити три комсомольські групи відповідно до трьох зміш.

Нині існує поділ на групи по автоколонках. Проте часто буває, що групкомсорг працює в одну зміну, а його комсомольці — в іншу. Кілька днів вони навіть не бачаться. Якщо ж у кожній зміні буде комсомольська група, то це ще більше згуртує молодь. А для робітників зміни єдині соціалістичні зобов'язання, то чому б не об'єднати їх і за спільністю інтересів. В ході звітно-виборної кампанії це питання буде обговорено і вирішено.

До речі, у Віталія Горбатюка уже лежить на столі попередній план проведення звітів і виборів у первинних комсомольських організаціях. Сьогодні на засіданні комітету його будуть затверджувати — дещо додають, дещо викресляють, але без змін не залишаться. У Віталія такий метод роботи — якомога більше залучати молодь до комсомольської діяльності. «Навіть якщо я сам можу зробити будь-яку справу швидше, — говорить він, — все одно доручаю її активісту, бо знаю, що саме в цьому він може проявити творчість». Тому ми не дуже здивувалися, коли на прохання назвати крашків Віталій сказав: «Весь комітет комсомолу».

Ми підійшли до списків членів комітету, і Віталій коротко розповів про кожного комсомольця: Наталія Сич заступник секретаря комітету комсомолу, веде молодіжний клуб «Гренада», пише віршовані тексти у «Комсомольській прожектор» і блискавки; Рая Зибнева — начальниця штабу «Комсомольського прожектора»; Віктор Табашник — крашків пропагандист системи комсомольської політнавчання, командир оперативного загону; Ольга Онуфрік — секретар комсомольської організації відділу робітничого постачання, як член комітету комсомолу відповідає за роботу стійкої преси... А всього в комітеті одинадцять юнаків і дівчат. Всі вони до звітно-виборної кампанії переглядають зроблене за рік. Є про що розповісти...

Почалася звітно-виборна кампанія у комсомольських організаціях області. Що зроблено за рік? Як молодь підготувалася до звітів і виборів? Які проблеми постають перед комсомольськими ватажками у цей період? Ці питання цікавили кореспондента під час розмови з Антоніною Бабчук та Віталієм Горбатюком — секретарями комсомольських організацій Гайворонського локомотивного депо Одеської залізниці та Заваллівського графітового комбінату Гайворонського району.

ЗВІТИ І ВИБОРИ

В КОМСОМОЛІ

Молодь комбінату охоче бере участь у засіданнях комсомольсько-молодіжного клубу «Гренада», які відбуваються у великому залі чудово оформленого будинку культури. Мета клубу — не тільки розваги і відпочинок після робочого дня, а й виховання патріотизму, гордості за рідне підприємство. Зустрічі з ветеранами війни і праці, розповіді про трудові династії і успіхи молодих переплітаються із піснями, гумором, жартівливими сценками.

Традиційними на комбінаті стали вечори, присвячені провадам юнаків у лави Радянської Армії, посвячення в робітники. У гуртожитках проводили зустрічі з ветеранами війни і праці, «вогнічки» до Дня Радянської Армії і 8 Березня. Та найбільш масове захоплення молоді комбінату — спорт. У ході спартакіади Гайворонського району колектив фізичної культури графітового комбінату виборов перше місце. Тепер на стадіоні, де комсомольці своїми силами завершують реконструкцію, проходить першість із футболу між цехами. Для граців і болельщиків це дуже відповідальна пора. Важливо, що і ті, і інші охоче приходять після трудового дня на стадіон укладати гравій і асфальт, розрівнювати землю і розмічати бігові доріжки. До 50-річчя з дня початку роботи комбінату, яке святкуватимуть наступного року, комсомольці зобов'язалися обладнати дитячий майданчик і приміщення всіх цехів.

Життя спілки постійно висвітлюється у стінній пресі. Кожен цех має свою стіннівку, а комітет комсомолу через газету «Комсомолец» вміло керує діяльністю цехових газет. Новорічний конкурс на кращу стіннівку захопив всіх — редакторів кожного цеху постарались якнайповніше проявити свої здібності. Кращою виявилась стіннівка гірничого цеху.

Регулярно проводяться рейди штабу «Комсомольського прожектора». Комсомольці хвилює і постачання будівництва, і використання сировини, і втрати робочого часу, і умови зберігання машин та механізмів, і стан протипожежної охорони... Про все це у віршованій формі, з ілюстраціями розповідають чергові номери «Комсомольського прожектора».

Недавно штаб «КП» провів рейд по здійсненню операції «Хронометр», тобто — проконтролював використання робочого часу за тиждень. Мета рейду, як пояснив нам Віталій, не покарати когось, а примусити порушників задуматись. І цієї мети досягли — двері комітету комсомолу цілий тиждень не закривались. Відвідувачі — і молодь, і літні люди, все цікавилися, що ж це буде, навіщо ось уже тиждень контролюють їх роботу. Віталій не встигав відповідати. Тож, якщо двері не закривались, значить комітет комсомолу на підприємстві має авторитет. Авторитет, зароблений ділами.

СПРАВАМ Н Е М А Є М Е Ж

Так називається вірш, що займає третю частину «Комсомольського прожектора», випущеного комсомольцями Гайворонського локомотивного депо Одеської залізниці.

На питання, як молодь готується до звітно-виборної кампанії, Антоніна Бабчук розгублено позала плечима. Тоді ми почали розмову про справи комсомольської організації за рік.

У локомотивному депо нині іде своєрідна зміна поколінь. Робітники, які працюють від дня заснування депо, йдуть на заслужений відпочинок, на їх місце стає молодь. Останнім часом кількісно зросла комсомольська організація (з 11 чоловік у 1980 р. до 52 нині). На питання, яка робота проводиться з новачками, Антоніна відповіла: «Були у нас бесіди». А які ж конкретно, не змогла згадати. Уролистого посвячення в робітники на підприємстві не було.

В депо є ушавлені трудові династії Подосюнових, Фафонових, Ільченків, Калеників. Комітет комсомолу лише взяв участь у вечорі, присвяченому Дню залізничника і разом із клубом ветеранів локомотивного депо виготовив віньєтки та альбом «Ними гордиться наша комсомольська організація». Чому ж тільки взяв участь, а не організував, чому ж разом із клубом, а не проявив ініціативу? Чому не відгукується роботи комітету комсомолу у вихованні молоді на славних прикладах ветеранів війни і праці?

І ще багато «чому» виникло під час перегляду плану роботи спілчан на рік та протоколів комсомольських зборів. У плані на кожний місяць значилися лише три пункти: підбиття підсумків соціалістичного змагання за минулий місяць, одне загальне завдання комітету комсомолу та затвердження плану роботи на наступний місяць. Де ці плани і що в них намічалось зробити, встановити не вдалося.

У колективі багато молодих передовиків виробництва, які борються за скорочення простоїв в усіх видах ремонту і зниження його собівартості. Є машиністи, які добре працюють і економлять дизельне паливо. Але мова про це не ведеться в останньому номері «Комсомольського прожектора» та «Блискавки». Попередні номери побачити не вдалося, бо їх у комітеті комсомолу не зберігають. Та й побачений нами номер «КП» з віршем «Справам немає меж» не зовсім точно розповідає про діла комсомольської організації локомотивного депо Одеської залізниці.

О. ПАХОЛЮК.

ТРИМАТИ РУКУ НА ПУЛЬСІ ЖИТТЯ

Одним із ключових завдань залишається пропаганда рішень XXVI з'їзду КПРС, XIX з'їзду ВЛКСМ, червневого (1983 р.) Пленуму ЦК КПРС, восьмої сесії Верховної Ради Союзу РСР.

Вся світова преса, міжнародна громадськість

триває жваве обговорення матеріалів зустрічі Ю. В. Андропова з ветеранами партії. З'єднати в монолітний сплав досвід, уміння старшого покоління з гарячим завзяттям, енергією молоді — ось що може дати найкращий результат у вирішенні різноманітних питань комуні-

стату перед кожним співвітчизником у період звітно-виборної кампанії.

Триває передплата на газети і журнали. Секретарі комсомольських організацій повинні простежити, щоб кожен комсомолец передплатив молодіжне видання, яке допоможе йому орієнтуватися у напрямках діяльності радянської молоді.

У школах, ПТУ, технікумах та вузах пролунає дзвінок, що оповістить про початок нового навчального року. Комсомольським активістам учбових закладів слід тримати під контролем виконання роботи та побутові умови в учнівських та студентських гуртожитках.

На початку жовтня намічено річну звірку комсомольських документів. Ще в час, щоб підготувати комсомольську документацію, щоб вжити необхідних заходів до тих комсомольців, які безвідповідально ставляться до оформлення своїх комсомольських документів.

27 вересня — єдиний день політінформування молоді. Комсомольським пропагандистам, агітаторам, політінформаторам треба домогтися, щоб їхнє слово мало найсильніший вплив на конкретні справи кожної людини. ВЛКСМ, кожної молоді людини.

З 24 вересня по 1 жовтня в обласному центрі триватиме традиційне свято «Вітернесі самості». Це підсумок річної роботи колективів художньої самодіяльності області. І готуватися до нього треба з особливою ретельністю.

ЩОДЕННИК

ГРУПКОМСОРГА:

ВЕРЕСЕНЬ

земної кулі продовжують обговорювати мирні ініціативи Радянського Союзу і, зокрема, відповіді Генерального секретаря ЦК КПРС, Голови Президії Верховної Ради СРСР Ю. В. Андропова на запитання газети «Правда». Це є ще одним підтвердженням підтримки миролюбної політики КПРС, Радянської держави.

Вперше у школах країни навчання почалося Уроком миру. Але він не закінчився. Він повинен продовжуватися постійно. У нашого народу і прогресивних сил світу немає важливішої мети, ніж збереження миру. Комсомольські ватажки, пропагандисти повинні вбачати у пропаганді миролюбного курсу нашої країни головне завдання.

тичного будівництва. Про це й повинні забувати і в господарствах нашої області. Комсомольські ватажки повинні забезпечувати такий зв'язок поколінь.

Вересень — перший місяць осені. Польові роботи саме в розпалі. Почато сіяння озимих, копання буряків, збирання кукурудзи, триває заготівля кормів. Кожен комсомолец як у селі, так і в місті повинен відчувати відповідальність за успішне виконання Продовольчої програми.

У комсомольських організаціях області почалися звіти і вибори. Критично оцінити роботу первинної організації у минулому році, намітити плани на майбутнє з урахуванням помилок попередніх років — ось ті завдання, які сто-

Незабаром почнуться заняття в системі комсомольської політосвіти. До цього дня ретельно готуються ватажки Долинської дистанції сигналізації зв'язку — секретар комсомольсько-молодіжного колективу ремонтно-технічного цеху Тетяна Золотуха, член вузлових комітетів комсомолу Наталка Сафронова та член бюро електромеханічної групи Світлана Середняк.

Уже складено списки активістів шкільної політосвіти, затверджено склад груп, але дівчата ще раз уточнюють анкетні дані, перевіряють наявність. Тобто роблять усе, щоб заняття почалися своєчасно і на високому рівні.

Фото М. САВЕНКА.

Пам'ять нащадків

У селі Ясинуватці відбулося районне спортивне свято, присвячене 40-річчю визволення Олександрійського району від німецько-фашистських загарбників.

Хвилиною мовчання фізкультурники вшанували пам'ять загиблих воїнів, поклали квіти до пам'ятника полеглим.

Після урочистої частини відбулися масові спортивні змагання серед команд колгоспів, радгоспів, підприємств та організацій. Представники виробничих

підрозділів вийшли на старт з багатоборства ГПО; майстерністю мірялися легкоатлети, волейболісти, гирьовики та футболісти.

В. ВОВК,
голова Олександрійського райспорткомітету.

Вечір Дружби

Недавно у міському Палаці культури імені Компанійця відбувся вечір інтернаціональної дружби. На ньому молоді працівники Кіровоградської телеграфно-телефонної станції зустрілися із студентами-кубинцями — членами СВЗ імені Ернесто Че Гевари.

Загоном студентів-іноземців працюють на різних підприємствах нашої країни. Це зміцнює почуття дружби, солідарності, взаєморозуміння між представниками різних країн і народів.

Цілий місяць вони працювали на ТТС і на цьому тижні підбили підсумки своєї роботи.

На зустрічі йшла жвава розмова про завдання, що стоять перед радянським і кубинським народами. Ідальго Багісто Енріко, Хуан Альберто Маріон Мартін, Піндалдо Лопес Еухеніо розповіли про своїх рідних і близьких, які брали участь у революційному повстанні 1953 року. Потім звучали пісні українською, російською та іспанською мовами. Давід Ревєрс Торес виконав пісню «Темная ночь», «Черемшина». Тепло сприйняли присутні виступ студентів кубинського ансамблю «Карибі».

Щиру подяку юнакам за сумлінну працю висловили начальники будівельно-монтажного управління зв'язку міста Кіровограда А. З. Дмитрук; від імені молодих працівників ТТС виступила секретар комсомольської організації станції Валентина Ніколенко. Комісар обласного штабу СВЗ Анатолій Чечменюк нагородив кубинських студентів почесними грамотами та значками «Ударник Всесоюзного студентського будівельного загону-83».

О. ПОКАТЕНКО,
старший методист обласного науково-методичного центру.

ПОТРІБНІ КОНКУРСИ

12 квітня ц. р. під таким заголовком газета опублікувала лист голови ради молодих спеціалістів філіалу інституту «Укрмісьбудопроект» Олени Кецько.

Але Кіровоградський міськомкомсомолу не правильно, та ще й з великим запізненням зреагував на критичний виступ О. Кецько і до того ж взявся судити про права газети. Тоді в «Молодому комунарі» 14 липня під рубрикою «Потрібні конкурси» була надрукована публікація «Про що мова?». І лише після цього перший секретар міськомкому ЛКСМУ В. Кулик надіслав відповідь:

«О. Кецько справедливо порушила питання роботи рад молодих спеціалістів, сказала про ту допомогу, яку вони можуть надати комітетам комсомолу, міській раді молодих учених і спеціалістів уважно вивчили пропозиції, критичні зауваження, висловлені учасниками міської конференції, Оленою Кецько, склали заходи по їх виконанню. Зокрема, по організації комсомольсько-молодіжних постів № 1, що буде працювати при гуртожитку № 2 Кіровоградського заводу радіовиробів, молодим архітекторам «Укрмісьбудопроект» доручено розробити ескізи, креслення, планшети, де наочно буде об'явлено інтерес всіх працівників міста.»

Напередодні всенародного болгарського свята — Дня свободи в місті Толбукіні Народної Республіки Болгарії на швейному заводі імені Добри Атанаса Орлова побувала робоча група головного підприємства Кіровоградського виробничого швейного об'єднання, в складі якої була і майстер цеху № 5, керівник комсомольсько-молодіжної бригади Лідія Устюжаніна.

Звісно, після повернення до рідного колективу дівчата засипали свого ватажка численними запитаннями, найпершим із яких було: «Що ж нового в бригаді Іванки Проданової?» Тільки-но почала відповідати комсорг бригади, прасувальник Сергій Лимаренко сказав:

— Даруйте, Лідіє Михайлівно, чи не краще було б зібратися усім нам після зміни?

— Справді, — відразу погодилася вона і глянула на свій ручний годинник — Мені 7—8 хвилин, які залишилися до початку зміни, замало, щоб поділитися враженнями про перебування в наших болгарських друзів...

І ось ця зустріч відбулася.

Л. М. Устюжаніна: Гостинність болгарів відома. Тож і нас на заводі зустрічали винятково сердечно, і хоч господарі напе-

Діалог побратимів

ред знали, що ми приїхали до них за досвідом, так само як їхня робоча група до нас у минулому році, перший день був присвячений нашим розповідям у цехах і бригадах про творчий доробок кіровоградських швейників і, зокрема, комсомольсько-молодіжних колективів фабрики.

Тамара Лива, робітниця, член ВЛКСМ: А операціями «резерв» зацікавилися на заводі!

Л. М. Устюжаніна: Звичайно. Ми розповіли про три операції, коли від бригадира до директора за випуск продукції протягом 5—12 днів відповідали їхні дублери зі складу молодих спеціалістів і передовиків виробництва, котрі зараховані до резерву.

А тепер про знайомство з бригадиром Іванкою Продановою та її колегами з бригади, про яку ви всі знаєте з листування, обміну інформацією. На відміну від нашої, вона комплексна і виготовляє не одні лише жіночі пальта, а й жіночі костюми, сукні тощо. У цьому колективі чимало молодих робітників — справжніх

майстрів сучасного модного виробництва. Побувала на їхніх робочих місцях, поцікавилася, в кого вони вчилися обраній професії. Троє дівчат відповіли: «У Проданової». Бригадирові 36 років. Майже двадцять із них віддала вона виробництву.

У дні перебування нашої робочої групи на заводі бригада Проданової виконувала замовлення зовнішньоторговельних організацій Радянського Союзу — виготовляла елегантні, за останнім словом моди осені 1983 року жіночі костюми. Признатися, я заздрю жінкам, котрі їх придбають.

Ми ґрунтовно знайомилися з тими технологічними процесами заводчан, якими варто скористатися, з поправкою на наші умови. Одержували ми пояснення щодо ефективності комплексно-механізованих поточних ліній, оснащених новітнім технологічним устаткуванням, що до пристосувань для автоматичної обрізки ниток. Цікава запроваджена кравцями методика оцінки якості праці інженерно-технічних працівників то-

Олена Кисіль, випускниця технічного училища, котра перший рік працює на фабриці, член ВЛКСМ: Хотілося б дещо довідатися з історії заводу.

Л. М. Устюжаніна: Заводів лише 21 рік. Йому присвоєно звання полум'яного болгарського революціонера Добри Атанаса Орлова, котрий боровся за перемогу соціалістичної революції в Болгарії. На підприємстві працює понад 2000 робітників. Інженерів і службовців. Кращі з них — Елена Борисова, Райна Христова, Ангел Христов та багато інших — нагороджені орденами НРБ, значками «Відмінник підприємства

міністерства легкої промисловості». Є на заводі оглядовий зал для демонстрації моделей нового одягу, лабораторія для дослідження якості тканин, просторий робітничий клуб, дитячі ясла, чимале підсобне господарство. Понад 18 років заводчани підтримують дружні зв'язки з нашою фабрикою. У 1981 році ми з болгарськими друзями уклали договір на співробітництво й товариську взаємодопомогу.

На підприємстві багато молоді. Нам приємно було бачити в цехах дівчат комсомольського віку в червоних хустинах. Заводчани скористалися прикладом колективу кіровоградських швейників і організували змагання за червону хустину на таких же умовах: перевиконувати протягом місяця змінні норми виробітку, не мати зауважень щодо якості, додержуватися норм комуністичної моралі в колективі та в побуті.

Вдома, ділячись враженнями про перебування в сонячній Добруджі, Лідія Михайлівна розповіла про те, як високо цінить дружбу з бригадиром Іванкою Продановою та її сім'єю, в якій росте одиннадцятирічний син — школяр. Вона тоді ще запитала свою десятирічну доньку Наталку, чи хотіла б вона листуватися з болгарським піонером. Недавно дівчинка вкинула до поштової ящика свою першу листівку, адресовану в Добруджу.

К. ДМИТРУК.

ПЛАНЕТА

ТАЄМНИЦІ СТАРОВИННОГО РЕМЕСЛА

нини, якому він присвятив усе життя.

Дивовижної краси полотно кольору густої вечірньої синяви, по якому легким серпанком проступають білі візерунки. Прекрасний витвір рук людських, якщо він зігрітий натхненням і талантом справжнього майстра. Дивися на химерний візерунок — і очі відвести неможливо.

В Угорщині мистецтво фарбування набивної тканини було відоме ще в XII столітті. Серед селян і простого міського люду дуже популярним був одяг, пошитий із пофарбованої в синє матерії з химерними білими візерунками.

Але таємниці фарбування майстри берегли ревно. Кожен із них робив фарби за власним рецептом. Секрети майстерності, як правило, передавалися із покоління в покоління. Династії фарбувальників були давнішими, ніж деякі дворянські роди. Але не знаним походженням, а своєю майстерністю пишалися вони.

Пам'ятав Янош, як він минався в дитинстві нарядним платтям матерії, коли вона надівала його на великі свята. Все село ставало синьо-білим від святкового вбрання його жителів. Хлопчиків Яношу синьо-білим уявлявся чардаш, який хвацько витанцювали біля корчми гуляки, синьо-білою була задумана пісня, яку співали дівчата.

Але закінчувалося свято, і вбрання ховали по скринях. Берегли його дбайливо, бо ж синя набивна тканина коштувала недешево. І рідко на платах можна було знайти два однакових візерунки.

Долю Яноша вирішила бабуса. Вона наполягала, щоб онука віддали учнем фарбувальника в сусіднє село. Але платити за навчання було нічим — сім'я бідувала. Тому домовилися, що Янош за науку кілька років у хазяїна відпрацює.

Відтоді й закінчилося його дитинство.

Хазяїн довго приховував

від нього склад синьої фарби. Почав тоді Янош потихеньку складати власні рецепти. Хазяїну це не сподобалося: погрожував вигнати. І все ж оволодів Янош фарбувальною майстерністю. Полотно підсилював, а потім розмальовував білим візерунком з такою досконалістю, що навіть хазяїн заздрити став.

Важка робота фарбувальника. За діло треба братися на зорі, щоб на вечір були готові 120 метрів полотна. — це вважалося нормою майстра середньої руки. Але Янош умудрився зробити 150.

У буржуазній Угорщині Яношу так і не вдалося завести власну майстерню. Барвники і матеріал коштували дорого. Про те, щоб дістати унікальне обладнання, доводилося лише мріяти. Після встановлення в країні народної влади Яношу вдалося здійснити свої плани. Майстерню побудував власними руками, кооператив допоміг придбати котки, котли, набійні дошки.

Янош об'їздив десятки сіл, збираючи відлілі набійні дошки з різних малиюнками. Тепер їх у його колекції більше чотирьохсот. Є екземпляри, котрим більше півтора століття.

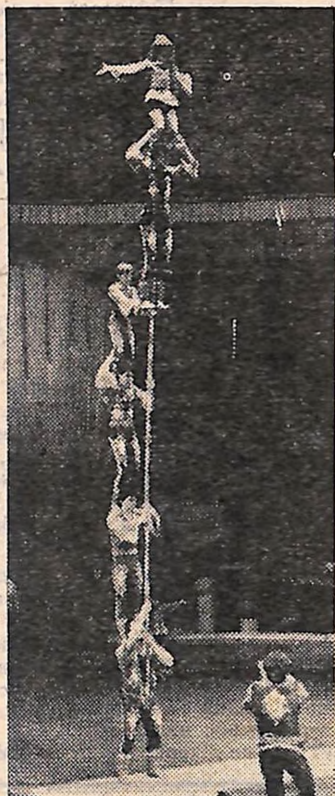
Колір Янош дуже переживав, що жоден з його двох синів не зацікавився фарбувальною справою. Вони вибрали інші професії. Але ось онук на радість діду з великою цікавістю придиляється до його роботи.

У сучасній Угорщині колір забутий вид народного прикладного мистецтва переживає друге народження. Вироби з синьо-білої набивної тканини знову користуються підвищеним попитом. З цієї матерії шють модні жіночі блузки і плаття, хустки, скатертини, покривала.

Вироби Яноша Шараді побували на виставках у багатьох країнах. Кращі його роботи відзначені дипломами і грамотами.

Ю. БАРАНОВ, власкор АПН.

Надьєнрад — Будапешт.

КАЗКОВІ ВОГНІ «СОФІЇ»

Цирк «Софія» з успіхом гастролював у Франції, Японії, Угорщині, Югославії, США, в нашій країні. Ось уже другий тиждень болгарські митці демонструють своє мистецтво в Кіровограді. На виставах бувають жителі не тільки обласного центру, а й багатьох населених пунктів області. Цирк подобається, хвилює, виховує. Саме так — виховує. Бо ж кожен виступ артистів, кожна сцена несут певне моральне чи ідейне навантаження. Це відчувається впродовж усієї вистави, починаючи з «Пролога», присвяченого нещодавньому дружбі радянського і болгарського народів.

Уже при перегляді перших номерів програми впадає в очі, що поряд із досвідченими майстрами добре виступає на арені й молодь. З особливим захватом знайомляться з програмою школярі. Ад-

же в багатьох номерах зайняті їхні ровесники — одинадцятирічна Деспіна Кекаева та десятирічний Велиш Митев. Обоє виступають яскраво, виконують найскладніші вправи, трюки. Деспіна, наприклад, сальто на колоду з шести чоловік, Велиш — подвійне сальто на колоду з чотирьох чоловік.

Програма «Софії» взагалі насичена складними номерами. Глядачі захоплюються майстерністю ілюзіоністки Марії Халаджової, повітряних гімнастів Кінчевих, канатоходців Андреевих, жонглерів Алексєєвих. Неповторне враження справляє виступ очолюваної Георгі Кекаєвим групи акробатів (неодноразового лауреата болгарських та міжнародних конкурсів).

Центральне місце в програмі займають номери з дресированими тваринами. Дресировальник Стоян Митев працює з

левами. Двадцять років він на манежі. Виступаючи без захисних засобів, тримається невимушено, легко, в його присутності леви здаються свійськими тваринами, слухняно виконують команди... Завершує цей номер атракціон «Лев на конях».

Оригінальні номери підготували артисти Христо-ви, які виступають із ведмедями, Кеті і Давид Бузгєви, які демонструють номер з участю верблюдів, лам, собак. Бузгєви очолюють також і групу джигітів.

Програму ведуть популярні болгарські клоуни Іван Ніколов та Емануїл Митев. Музичний супровід здійснює оркестр «Орфей» (диригент Цветан Трифонов).

Ю. ДНІПРОВСЬКИЙ.

На знімках: фрагменти з програми болгарського цирку «Софія».

Мірошник Омелько, аби вгамувати завсідників, котрі, як і завжди, сперечалися за місце біля коша, підняв для уваги руку і почав:

— Перш ніж дати волю крилам нашого «Вітряка» і роботу сумлінним жорнам, давайте оглянемося на результати нашої серпневої праці.

І Мірошник Омелько став зачитувати відповіді, що надійшли до «Вітряка» від керівників різних установ та організацій з приводу засідання гумористів 6 серпня нинішнього року.

Ось що відповів начальник Долинського комбінату комунальних підприємств І. С. МОЛЧАНОВ: «Хай би Мірошникові Омельку частіше такі сни снились, бо з часу обнародування того сну у готелі міста Долинської багато що змінилось. Нині приміщення готелю відремонтовано, у кожну кімнату проведено радіо, оновлено інтер'єр, постелено килимові доріжки, на столах з'явилися карафки зі склянками і т. ін. Одне слово — сон Мірошника Омелька справдився».

А на публікацію Мірошником Омельком своїх дорожніх заміток («Я сам свідок») відгукнувся заступник начальника обласного управління автомобільного транспорту М. П. КОТЕНКО: «Мірошникові Омельку можна вірити: водій Бобринецького АТП 10031 І. П. Дерев'янченко справді провів на маршруті Кіровоград — Бобринець 13 пасажирів без квитків. За це йому наказом по АТП (№135 від 10 серпня) оголошено сувору догану і заборонено виконувати міжміські рейси протягом трьох місяців».

Але далі у Мірошника Омелька слово забрали: завсідники зійшлися на тому, що ці відповіді не дуже смішні. І одразу ж виставили напоказ своє гумористичне млино. Його «Вітряк» і пропонує читачам.

МІРОШНИКОВІ ОМЕЛЬКУ

НАСНИЛОСЯ, ЩО...

Як і тиждень тому, чогось якимось вітром його завіяло у самий центр Знам'янки на автобусну зупинку, що біля готелю «Лісова галичина».

«Ну, тепер мені не вистачить звідси», — болісно зітхнув Омелько і жалісно глянув на свої стоптні черевиків. А подумати так Мірошник мав підстав більше, ніж на одне зітхання. Тиждень тому у спеку з 12.00 до 15.30 простояв він, марно чекаючи, що хоч якийсь автобус (4-й, 5-й чи 7-й)

розчинить двері. Правда, двері розчинились, але тільки передні, через які виходили останні пасажирів, а водій казав: «Я поїхав на обід» або «Я у парк подався», або ще щось на кшталт цього.

Отож болісно зітхнувши у сні Омелько, аж глян — автобус прибув. Під усіма номерами, що вказані в таблиці на зупинці. Куди треба доїхати — вибирай. Зачудувався Омелько. Аж йому його стоптні черевиків помітили видались.

РЕШЕТО

Завбачливий

З підлеглыми вітатися Лев став:
Відчув, що похитнувся п'єдестал.

Резюме

Дійшла висновку Сова:
«Ніч — усьому голова».

Надійні друзі

— Тобі ми додаєм щоденно сили! —
Підкови продзвеніли до Коби.

Борис СЛЮСАР.

м. Світловодськ.

«Молодой коммунар» —
орган Кировоградского
областного комитета
ЛКСМ Украины.
На украинском языке.

НАША АДРЕСА:
316050, МСП,
м. Кировоград,
вул. Луначарського, 36

ТЕЛЕФОНИ: редактора — 2-45-00, відповідального секретаря — 2-46-87; відділів комсомольського життя — 2-46-57; листів і масової роботи — 2-45-36; пропаганди — 2-45-38; учнівської молоді — 2-46-87; військово-патріотичного виховання та спорту фотолaboratorії — 2-45-35; оголошень — 2-56-65; коректорської — 3-61-83; нічної редакції — 3-03-53.

БК 06710. Індено 81103.

Обсяг 0,5 друк. арк.

Зам. 433. Тираж 51 600.

Газета виходить у вівторок,
четвер і суботу

Друкарня Імені Г. М. Димитрова
видавництва
«Кіровоградська правда»
Кіровоградського обкому
Компартії України
м. Кіровоград, вул. Глінки, 2.

ДЕТЕКТИВ «ВІТРЯКА»

СПОРТ

Украли... зупинку

Погожого серпневого ранку 1983 року на автобусній зупинці «Маслянівка» серед нетранзитних пасажирів можна було помітити паніку. Те, що раніше з повним правом називалось зупинкою, тобто сама металево-дерев'яна конструкція, що складалась із телефонно-кіоскової будки та добротного даху над бетонним майданчиком, (там рятувались пасажирів від спеки і опадів у вигляді дощу та снігу)... щезло безслідно. Увечері проїжджали — було, вранці прийшли — лише фундамент та лащина на ньому. Мабуть, не здужали чи погребували, — не викорчували-таки!

Натовп гудів, як вулик. Добра половина його навіть на довгожданні автобуси не звертала уваги. Виступаючи з припущеннями і пропозиціями перебивали один одного. В очах їхніх відбивалися: тривога, занепокоєність, турбота про благоустрій рідного міста...

— Можливо, це результат зливи: змило і знесло підмість? — казали одні.

— Але ж річка не глибока й не стрімка, та й злива — не повинь, забуксувала б зупинка в долині, — солідно заперечували інші.

— Комусь не вистачило матеріалів для прибудови балкона або веранди! — категорично наводили тів на чесну громаду треті.

— А по-моєму, ці гарні зупинки виявились нерентабельними і обтяжливими: прибирай їх, лагодь, та ще й стереги, виходить, треба було, — висунув гіпотезу сивовусий дідок.

— А мені здається, — скептично зауважив молодик з «дипломатом», — що це економічні шефи зняли її на тимчасове зберігання від нищівної сили антициклонів, який прогнозують найближчим часом синоптики.

Дискусії на колишній зупинці тривають. Подібні точаться і на «Арнаутово», до за таких же дивних обставин зупинка щезла ще раніше.

Є думка, що з часом в'їзд до Кіровограда з боку Бобринецького шосе може стати заповідним куточком, бо ж чи не таким був і Єлисаветград: міцні будиночки власників, городи в долині, розбита дорога, велика калюжа, кози навколо неї і, звичайно ж, — ніяких зупинок...

А. КОРИНЬ.
м. Кіровоград.

3 МІШКА ГУМОРЕСОК

Стали зовсім косі,
Пас порвався в полотері,
Іскри в пілососі.
Штукатурка обвалилась,
Протікають крани,
В телевізорі з'явилися
Смуги на скрані.
В приймачі — шумить нестерпно,
Програваць не діє.
На ремонт їх у майстерні
Не плекай надії.
Мати пальцем тиче в скроню:
— В тебе є кебета?
Так чого ж ти рвешся, доню,
Заміж за поста?

Андрій ДИННИК.

ТРЕБА МАТИ КЕБЕТУ

Не на жарт сердита мати
Дорікає домі:
— Ти подумай, як багато
Неполадок в домі!
Зіпсувався квітильник, —
Каже їй печально,
Не працює холодильник
І машина пральна.
В коридорі, доню, двері

Щаслива випадковість

— Наш бовдур знову не вступив до інституту, — сказала мама на сімейній раді, вказуючи пальцем на мене.

— Бовдурам взагалі нічого робити у вузі, — обережно зазначив я.

— Він може вступити, — задумливо промовив тато, — якщо дядько Олекса дотримає обіцянки.

Дядько Олекса дотримав обіцянки. Він на урочистому засіданні сімейної ради вручив мені посвідчення боксера першого розряду.

А ще за кілька днів, отримуючи заповітний студентський квиток, я прийняв пропозицію вступити на змагання з боксу. І хоча я знічено спробував відкараскатися, звертаючи на те, що «не зовсім у формі», голова добровільного спортивного товариства, схидно посміхнувшись, сказав, що прийняв мене до вузу не за геніальний розум...

Вдома я розповів про небезпеку, що нависла наді мною.

— Його можуть убити! — закричала мама.

— Не вб'ють, — спокійно відповів тато. — Громадськість не дозволить.

Для змагань я чекав із сумним нетерпінням. І він настав.

«Відразу ж ударю і впадеш, — вирішив я, ступивши на ринг. — А далі що вже буде!».

Суперником виявився студент медичного. Він був на голову вищий і дивлячись згорні вниз, наче казав: «Тут я не лікар!».

Пролунав гонг. Ми пішли на зближення, одночасно розмахнувшись... Хто перший ударив — не пам'ятаю, але впали разом. Коли рефері долічив до дев'яти, я зрозумів, що суперник такий же боксер, як і я. Та було пізно. Нам обом зарахували поразку.

— Єдиний випадок у моїй практиці! — вигукнув суддя.

...Тепер я ходжу на підготовчі курси і тренуюсь у секції легкої атлетики. Все-таки безпечніше.

Ш. ГУБАЙДУЛЛІН.

3 ВІДПУСТКИ

— Привіт, Варюню! Як твої діла?
— З відпустки, Катю, їдемо. З села.
В свекрухи місяць ще й три дні жили:
На сонці грілись, їли і пили.
— А чи допомагали що старій?
— Двох кабанів зарізав мій Андрій.

Анатолій КУРГАНСЬКИЙ.

ПОРАДИ

Бережіть не тільки зір, а й точку зору.
Не залишайте на завтра те, що може зіпсуватися сьогодні.
Якщо продавець надто люб'язний, уважно дивіться на ваги.
Якщо вам підкладають свиню, перевірте її якість.
Бережіть лелек для продовження людства!

Юрій РИБНИКОВ.

ВЕРЕСЕНЬ

СПОРТИВНИЙ

3—4 вересня — першість області з легкої атлетики серед збірних ДСТ (Кіровоград);

9—11 — обласний фінал чемпіонату країни з багатоборства ГПО на приз «Комсомольської правди» (Кіровоград);

11—12 — 30-кілометровий легкоатлетичний пробіг «Правди України» (Чернігів);

12—18 — першість УРСР із хокею на траві серед дівчат 1967—1968 років народження (Кіровоград);

15—17 — Кубок УРСР з легкої атлетики серед спортсменів 1962—1965 років народження (Вінниця);

15—18 — Кубок УРСР з боротьби самбо (Севастополь);

17—18 — третій тур республіканських юнацьких зоачних змагань із легкої атлетики (Кіровоград);

22—25 — міжнародний чемпіонат України з боротьби дзю-до (Чернігів);

22—25 — чемпіонат України з багатоборства ГПО (Львів);

23—29 — першість республіканських юнацьких змагань серед дівчат 1967—1968 років народження (Кіровоград);

23—24 — чемпіонат області з велоспорту — крос (Кіровоград);

24—25 — Ужгородський марафон — у команді три чоловіки, одна жінка (Ужгород);

27—30 — першість України з класичної боротьби серед юнаків 1964—1966 років народження (Черкаси).

ФУТБОЛ

«Зірка» —

«Дніпро» —

1:0

У сороковому турі чемпіонату країни з футболу кировоградська «Зірка» приймала на своєму полі футболістів черкаського «Дніпра». Команди знаходились поруч у турнірній таблиці, їх розділяло лише одне очко. Отож очікувався напружений матч.

Уже з самого початку гри ініціативою володіли господарі поля, і на дев'ятій хвилині Ігор Черненко відкрив рахунок.

Далі матч теж проходив при перевазі кировоградців, проте їх атаки не мали успішного завершення. Фінальний свисток судді зафіксував перемогу «Зірки» — 1:0.

По закінченні матчу клуб любителів футболу влаштував на стадіоні прес-конференцію. З повідомленням про участь «Зірки» у чемпіонаті країни виступив старший тренер команди, майстер спорту Ю. І. Горожанкін. Він відповів також на запитання любителів футболу.

* * *

5 вересня на стадіоні «Зірка» відбудеться товариська зустріч кировоградської «Зірки» з динамівцями Києва, які виступають основним складом.

Редактор
Ю. СЕРДЮЧЕНКО.